

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-147-00

Druk nr 2430
Warszawa, 30 listopada 2000 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Projekty podstawowych aktów wykonawczych zostaną przekazane niezwłocznie po zakończeniu prac nad ich przygotowaniem.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

Ustawa

z dnia

o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Art. 1.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 1984 r. Nr 32, poz. 174, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1997 r. Nr 113, poz. 733, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i z 1999 r. Nr 108, poz. 1227) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 po wyrazach "o urodzeniach," dodaje się wyrazy "obowiązku wojskowym.",
- 2) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1 Osoba zobowiązana do zameldowania się na pobyt stały przedstawia organowi gminy, właściwemu ze względu na nowe miejsce jej pobytu stałego, zaświadczenie o wymeldowaniu się z poprzedniego miejsca pobytu stałego oraz zgłasza następujące dane osobowe :

- 1) nazwisko i imiona,
- 2) nazwisko rodowe,
- 3) nazwiska i imiona poprzednie,
- 4) imiona rodziców,
- 5) nazwiska rodowe rodziców,
- 6) stan cywilny,
- 7) imię i nazwisko rodowe małżonka,
- 8) płeć,
- 9) datę i miejsce urodzenia,
- 10) obywatelstwo,
- 11) numer PESEL,
- 12) obowiązek wojskowy, stopień wojskowy, nazwę, serię i numer wojskowego dokumentu osobistego z oznaczeniem wojskowej komendy uzupełnień lub poświadczenie o zgłoszeniu się do rejestracji przedpoborowych,
- 13) adres poprzedniego miejsca pobytu stałego,
- 14) adres nowego miejsca pobytu stałego,
- 15) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
- 16) wykształcenie”;

- 3) w art. 15 :

- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy "oraz podać nowe miejsce i adres pobytu",
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Osoba zobowiązana do wymeldowania się zgłasza organowi gminy właściwemu ze względu na dotychczasowe miejsce jej pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 2 miesiące następujące dane osobowe :

- 1) nazwisko i imiona,
- 2) nazwisko rodowe,
- 3) nazwiska i imiona poprzednie,
- 4) imiona rodziców,
- 5) nazwiska rodowe rodziców,
- 6) stan cywilny,
- 7) imię i nazwisko małżonka,
- 8) płeć,
- 9) datę i miejsce urodzenia,
- 10) obywatelstwo,
- 11) numer PESEL,
- 12) obowiązek wojskowy, stopień wojskowy, nazwę , serię i numer wojskowego dokumentu osobistego z oznaczeniem wojskowej komendy uzupełnień lub poświadczenie o zgłoszeniu się do rejestracji przedpoborowych,
- 13) adres dotychczasowego miejsca pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 2 miesiące,
- 14) rodzaj , serię i numer dokumentu tożsamości,
- 15) wykształcenie "

c) po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu :

„4. Jeżeli okres pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące odpowiada okresowi zgłoszonemu przy zameldowaniu, osoba opuszczająca miejsce tego pobytu jest zwolniona od obowiązku wymeldowania się.

5. Osobie, o której mowa w ust. 1, organ gminy wydaje zaświadczenie stwierdzające dopełnienie obowiązku wymeldowania się”;

4) w art. 26 wyrazy „kartę pobytu stałego wydaną” zastępuje się wyrazami ”zezwolenie na osiedlenie się wydane”;

5) po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a.

Nadawanie numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL).

Art. 31a.

1. Numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwany dalej „numerem PESEL”, jest to 11 cyfrowy, stały symbol numeryczny, jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną, w którym sześć pierwszych cyfr oznacza datę urodzenia (rok, miesiąc, dzień), kolejne cztery cyfry - liczbę porządkową i płeć osoby, a ostatnia cyfra jest cyfrą kontrolną do komputerowej kontroli poprawności nadanego numeru ewidencyjnego.

2. Numer PESEL nadaje minister właściwy do spraw administracji publicznej w formie czynności materialno-technicznej.
3. Numer PESEL nadaje się osobom fizycznym przebywającym stale na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zameldowanym na pobyt stały lub czasowy ponad 2 miesiące, a także osobom ubiegającym się o wydanie dowodu osobistego.
4. Nadanie numeru PESEL następuje na wniosek organu gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu stałego lub czasowego osoby podlegającej obowiązkowi jego nadania albo organu, w którym złożono wniosek o wydanie dowodu osobistego, z zastrzeżeniem art. 31b.

Art. 31b.

1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej może nadać numer PESEL osobom innym niż wymienione w art. 31a ust. 3 na ich pisemny wniosek, jeżeli odrębne przepisy przewidują potrzebę posiadania numeru PESEL przez te osoby.
2. Umotywowany pisemny wniosek o nadanie numeru PESEL osoby, o których mowa w ust. 1, składają bezpośrednio do ministra właściwego do spraw administracji publicznej.
3. Wniosek o nadanie numeru PESEL powinien zawierać następujące dane:
 - 1) nazwisko i imiona,
 - 2) nazwisko rodowe,
 - 3) imiona rodziców,
 - 4) nazwisko rodowe matki,
 - 5) płeć,
 - 6) datę i miejsce urodzenia,
 - 7) obywatelstwo,
 - 8) adres i miejsce pobytu stałego lub czasowego,
 - 9) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości.
4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej może, na umotywowany pisemny wniosek organów, o których mowa w art. 31a ust. 4 i osoby, o której mowa w art. 31b ust. 1, zmienić numer PESEL.

Art. 31c.

Minister właściwy do spraw administracji publicznej powiadamia o nadaniu numeru PESEL organy, o których mowa w art. 31a ust. 4 oraz wnioskodawcę, o którym mowa w art. 31b ust. 1.;

- 6) w art. 39 w ust. 2 wyrazy "Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami "Minister właściwy do spraw administracji publicznej";
- 7) po rozdziale 8 dodaje się rozdziały 8a i 8b w brzmieniu :

„ Rozdział 8a

Prowadzenie ewidencji ludności i ewidencji dowodów osobistych.

Art. 44a.

1. Ewidencję ludności prowadzi się w systemie informatycznym na podstawie danych osobowych zgłoszonych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 14 oraz art. 17, w formie:

- 1) zbiorów meldunkowych jako:
 - a) zbioru danych stałych mieszkańców,
 - b) zbioru danych byłych mieszkańców,
 - c) zbioru danych osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące,
 - d) zbioru danych osób zameldowanych na pobyt czasowy do 2 miesięcy,
- 2) zbioru danych osobowych PESEL, zwanego dalej "zbiorem PESEL", uzyskanych w związku z nadawaniem numeru PESEL na podstawie zbiorów meldunkowych, o których mowa w pkt 1 lit. a-c.

2. W zbiorze danych stałych mieszkańców gromadzone są następujące dane:

- 1) nazwisko i imiona,
- 2) nazwisko rodowe,
- 3) nazwiska i imiona poprzednie,
- 4) imiona i nazwiska rodowe rodziców,
- 5) data i miejsce urodzenia,
- 6) stan cywilny,
- 7) numer aktu urodzenia i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził,
- 8) płeć,
- 9) numer PESEL,
- 10) obywatelstwo,
- 11) imię i nazwisko rodowe małżonka,
- 12) data zawarcia związku małżeńskiego, numer aktu małżeństwa i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził, data rozwiązania związku małżeńskiego, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, data zgonu małżonka, numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził,
- 13) adres i data zameldowania na pobyt stały,
- 14) poprzednie adresy zameldowania na pobyt stały wraz z określeniem okresu zameldowania,
- 15) adres zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące wraz z określeniem okresu zameldowania,
- 16) tryb wymeldowania,
- 17) stopień wojskowy, nazwę, serię i numer wojskowego dokumentu osobistego oraz oznaczenie wojskowej komendy uzupełnień w której ewidencji osoba pozostaje, lub potwierdzenie zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych,
- 18) seria i numer dowodu osobistego, data jego wydania i data ważności oraz oznaczenie organu, który go wydał,
- 19) seria i numer karty stałego pobytu, datę jej wydania oraz oznaczenie organu, który ją wydał,
- 20) nazwa organu wydającego decyzję o zastrzeżeniu udostępnienia danych osobowych, o której mowa w art. 44h ust. 3, oraz numer i datę takiej decyzji.

3. W zbiorze danych byłych mieszkańców gromadzone są następujące dane:

- 1) o których mowa w ust. 2,
- 2) data wymeldowania,

- 3) data zgonu oraz numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który akt sporządził.
4. W zbiorze danych osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące gromadzone są następujące dane:
 - 1) o których mowa w ust.2 pkt 1-6, 9-11, 13, 15, 17-20,
 - 2) seria i numer karty czasowego pobytu, data jej wydania i data ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał.
5. W zbiorze danych osób zameldowanych na pobyt czasowy do 2 miesięcy gromadzi się następujące dane :
 - 1) o których mowa w ust. 2 pkt 1 , 5, 13, 18, 19,
 - 2) adres pobytu czasowego oraz zamierzony czas jego trwania .
6. W zbiorach meldunkowych zamieszcza się także oznaczenie dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz datę przekroczenia granicy, jeżeli gromadzone dane dotyczą cudzoziemców.
7. W zbiorze PESEL gromadzone są następujące dane:
 - 1) nazwisko i imiona,
 - 2) nazwisko rodowe,
 - 3) nazwiska i imiona poprzednie,
 - 4) imiona i nazwiska rodowe rodziców,
 - 5) data i miejsce urodzenia,
 - 6) stan cywilny,
 - 7) numer aktu urodzenia i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził
 - 8) płeć,
 - 9) numer PESEL,
 - 10) obywatelstwo,
 - 11) imię i nazwisko rodowe małżonka,
 - 12) data zawarcia związku małżeńskiego, numer aktu małżeństwa i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził, data rozwiązania związku małżeńskiego, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, data zgonu małżonka, numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który ten akt sporządził
 - 13) adres i data zameldowania na pobyt stały,
 - 14) poprzednie adresy zameldowania na pobyt stały, wraz z określeniem okresu zameldowania,
 - 15) adres zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące wraz z określeniem okresu zameldowania,
 - 16) tryb wymeldowania,
 - 17) obowiązek wojskowy, stopień wojskowy, nazwę , serię i numer wojskowego dokumentu osobistego wraz z określeniem wojskowej komendy uzupełnień w której ewidencji osoba pozostaje, lub potwierdzenie zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych,
 - 18) seria i numer dowodu osobistego, datę jego wydania i datę ważności oraz oznaczenie organu, który go wydał,
 - 19) seria i numer karty stałego pobytu, datę jej wydania oraz oznaczenie organu, który ją wydał, poprzednie serie i numery kart stałego pobytu oraz oznaczenie organu, który je wydał,

- 20) seria i numer karty czasowego pobytu, datę jej wydania i datę ważności oraz oznaczenie organu, który ją wydał,
- 21) nazwa organu, numer i datę decyzji o zastrzeżeniu udostępnienia danych osobowych,
- 22) data zgonu oraz numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który akt sporządził.

Art. 44 b.

1. Zbiór danych osób przebywających w obiektach, o których mowa w art. 13, art. 18 ust. 1 i art. 20, prowadzi się w formie książki zameldowań lub w systemie informatycznym.
2. W zbiorze, o którym mowa w ust. 1, gromadzi się następujące dane osobowe:
 - 1) nazwisko i imię,
 - 2) imiona rodziców,
 - 3) data i miejsce urodzenia,
 - 4) adres miejsca pobytu stałego,
 - 5) data przybycia i zamierzony czas trwania pobytu,
 - 6) oznaczenie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość numer i seria, data jego wydania, data ważności oraz oznaczenie organu, który go wydał.

Art. 44 c.

1. Organy prowadzące ewidencję ludności są zobowiązane do bezzwłocznej aktualizacji każdej zmiany danych osobowych zawartych w zbiorach meldunkowych, w zbiorze PESEL oraz w zbiorze wydanych i utraconych dowodów osobistych.
2. Dane do aktualizacji zbioru PESEL przekazuje się na nośniku magnetycznym lub drogą teletransmisji w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego.
3. Wojskowi komendanci uzupełnień obowiązani są do bezzwłocznej aktualizacji danych dotyczących obowiązku wojskowego.

Art. 44d.

1. Organy, o których mowa w art. 46, są zobowiązane do wzajemnego przekazywania danych zawartych w prowadzonych przez siebie zbiorach.
2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania danych pomiędzy organami, o których mowa w art. 46 oraz powiadamiania o nadaniu numeru PESEL organów, o których mowa w art. 31a ust. 4 oraz wnioskodawcy, o którym mowa w art. 31b ust. 1, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych zawartych w zbiorach.

Art. 44e.

1. Gminy, na podstawie danych zgłoszonych przy ubieganiu się o wydanie lub wymianę dowodu osobistego, prowadzą zbiór wydanych i utraconych dowodów osobistych.

2. Zbiór, o którym mowa w ust. 1, prowadzi się w formie informatycznej, a dane osobowe z tego zbioru mogą być przetwarzane metodami informatycznymi.
3. Zbiór, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane osobowe:
 - 1) nazwisko,
 - 2) poprzednie imiona i nazwiska ,
 - 3) imiona,
 - 4) nazwisko rodowe,
 - 5) imiona i nazwiska rodowe rodziców ,
 - 6) datę i miejsce urodzenia,
 - 7) numer PESEL,
 - 8) kolor oczu,
 - 9) wzrost,
 - 10) płeć,
 - 11) fotografię i podpis osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego,
 - 12) adres miejsca pobytu stałego lub czasowego ponad 2 miesiące,
 - 13) numer i seria aktualnego i poprzednich dowodów osobistych, datę ich wydania i datę ważności oraz oznaczenie organu, który je wydał.
4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej prowadzi ogólnokrajowy zbiór wydanych i utraconych dowodów osobistych.
5. Zbiór, o którym mowa w ust. 4, prowadzi się w systemie informatycznym gromadząc dane określone w ust. 3.
6. Gminy są zobowiązane do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej danych niezbędnych do prowadzenia zbioru, o którym mowa w ust. 1.
7. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania przez gminy danych ze zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych uwzględniając terminy i formy przekazywania danych

Art. 44 f.

Dane do ogólnokrajowego zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych, gminy przekazują bezpośrednio ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej drogą teletransmisji danych w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego dostosowanego do wymogów PESEL.

Rozdział 8b.

Udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych.

Art. 44 g.

1. Organy prowadzące zbiory meldunkowe, zbiór PESEL oraz zbiór wydanych i utraconych dowodów osobistych, na pisemny wniosek zainteresowanej osoby, są zobowiązane wydać pełny odpis przetworzonych danych jej dotyczących w formie zaświadczenia.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć formę wydruku z aktualnego programu informatycznego.

Art. 44 h.

1. Każda osoba może wносить do organu gminy prowadzącego zbiory meldunkowe, zbior PESEL oraz zbior wydanych i utraconych dowodów osobistych wnioski o nie udostępnianie danych jej dotyczących oraz danych jej niepełnoletnich dzieci.
2. Pozytywne rozpatrzenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie ogranicza dostępu do danych :
 - 1) organom administracji publicznej,
 - 2) państwowym i komunalnym jednostkom organizacyjnym oraz innym podmiotom w zakresie niezbędnym dla realizowania zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach.
3. O nie udostępnianiu danych rozstrzyga organ gminy właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy w drodze decyzji administracyjnej. Ostateczną decyzję przesyła się organowi gminy właściwemu ze względu na miejsce pobytu czasowego ponad 2 miesiące, wojewodzie oraz ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej.
4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, dotyczy również danych dotyczących wnioskodawcy zawartych w zbiorach meldunkowych, zbiorze PESEL oraz zbiorze wydanych i utraconych dowodów osobistych.

Art. 44 i.

1. Dane ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia się na pisemny wniosek:
 - 1) organów administracji publicznej, sądów, prokuratury,
 - 2) organów Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Wojskowych Służb Informacyjnych, Żandarmerii Wojskowej i Urzędu Ochrony Państwa,
 - 3) organów kontroli skarbowej i wywiadu skarbowego,
 - 4) innych państwowych i komunalnych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów, w zakresie potrzebnym dla realizowania zadań publicznych, określonych w przepisach prawa
 - 5) osób i jednostek organizacyjnych, które wykazą w tym interes prawny,
 - 6) jednostek organizacyjnych, jeżeli po ich wykorzystaniu w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej lub rynku, dane zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli na ustalenie tożsamości osób, których dane dotyczą.
2. Dane udostępnione na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane w innym celu niż wskazany w tym wniosku.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na formularzu.
4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku, uwzględniając zakres danych objętych wnioskiem oraz cel udostępniania danych.
5. Organom państwowym lub samorządu terytorialnego, a także innym państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym oraz podmiotom, działającym na podstawie przepisów prawa, których przedmiot i zakres prowadzonej działalności to uzasadnia, dane można udostępniać za pomocą urządzeń teletransmisji danych, jeżeli :

- 1) posiadają urządzenia umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej dane w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania ,
- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania ,
- 3) uzyskanie danych uzasadnione jest specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.

Art. 44 j.

1. Dane ze zbiorów meldunkowych oraz zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia organ gminy.
2. Dane, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do województwa udostępnia wojewoda.
3. Dane ze zbioru PESEL oraz ogólnokrajowego zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia minister właściwy do spraw administracji publicznej.
4. O udostępnieniu danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych rozstrzyga właściwy organ w formie decyzji administracyjnej.
5. Organ rozpatrujący wniosek odmawia, w formie decyzji administracyjnej, udostępnienia danych osobowych, jeżeli udostępnienie danych spowodowałoby naruszenie dóbr osobistych osoby, której dane dotyczą lub innych osób.”,

8) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Ewidencja ludności jest prowadzona w systemie informatycznym przez:

- 1) ministra właściwego do spraw administracji publicznej w formie zbioru PESEL ,
- 2) wojewodę w formie wojewódzkich zbiorów meldunkowych, określonych w art. 44a ust. 1 pkt 1 lit. a-c,
- 3) organy gminy w formie gminnych zbiorów meldunkowych .

2. Zbiór, o którym mowa w art. 44 b, prowadzi kierownik zakładu lub osoba przez niego upoważniona.”;

9) w art. 50:

a) w ust.1 wyrazy "Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji " zastępuje się wyrazami "Minister właściwy do spraw administracji publicznej",

b) po ust.2 dodaje się ust.3 w brzmieniu :

„3. Wojewoda jest organem odwoławczym od orzeczeń administracyjnych wydanych przez organy gminy na podstawie ustawy.”;

10) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. 1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, sposób zgłaszania i przyjmowania danych niezbędnych do zameldowania i wymeldowania, sposób prowadzenia ewidencji ludności i ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych, zakres informacji dotyczących obowiązku wojskowego, wzory formularzy zgłoszeń meldunkowych oraz wzór wniosku o nadanie

numeru PESEL, uwzględniając w szczególności sposób wykonywania obowiązku meldunkowego za osobę niepełnoletnią, przez cudzoziemca oraz osoby przebywające stale lub czasowo na statku morskim lub żeglugi śródlądowej albo w innych ruchomych pomieszczeniach mieszkalnych, zwolnienia od obowiązku zameldowania na pobyt czasowy, potrzebę zapewnienia ochrony danych zawartych w ewidencji ludności i ewidencji wydanych dowodów osobistych, a także zakres danych zgłaszanych przy zameldowaniu i objętych wnioskiem o nadanie numeru PESEL oraz danych niezbędnych do ustalenia obowiązku wojskowego.

2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób zameldowania oraz wymeldowania żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, a także sposób prowadzenia ewidencji ludności w budynkach pozostających w zarządzie organów wojskowych, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia ochrony informacji niejawnych.

3. Minister właściwy do spraw administracji publicznej może w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także zwalczania klęsk żywiołowych i zagrożenia bezpieczeństwa państwa wprowadzić, w drodze rozporządzenia, na czas określony obowiązek zameldowania się z chwilą przybycia do danej miejscowości oraz obowiązek zgłoszenia wyjazdu z danej miejscowości, uwzględniając określenie szczegółowego sposobu i terminu zameldowania osób oraz zakres danych, jakie powinny być zgłoszone przy zameldowaniu lub wymeldowaniu.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz ustawy o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 113, poz. 733, z 1998 r. Nr 113, poz. 716 i z 1999 r. Nr 108, poz. 1227) skreśla się art. 6.

Art. 3.

W ustawie z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U.Nr 36, poz. 180, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 29, poz. 154, 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1998 r. Nr 117, poz. 757 i z 1999 r. Nr 52, poz. 532) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

”1 Nadzór nad rejestracją stanu cywilnego sprawuje minister właściwy do spraw administracji publicznej na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”;

2) po ust. 2 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

”3. Wojewodowie sprawują nadzór nad działalnością urzędów stanu cywilnego w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie.

4. Wojewoda jest organem odwoławczym od orzeczeń administracyjnych wydanych na podstawie ustawy.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. z 1963 r. Nr 59 , poz.328 , z 1998 r. Nr 117 , poz.757 i Nr 106 , poz.668) w art. 11a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

"2. Wojewodowie sprawują nadzór nad działalnością organów powiatu w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie.

3. Wojewoda jest organem odwoławczym od orzeczeń administracyjnych wydanych przez organy powiatu na podstawie ustawy".

Art. 5.

Zbiory meldunkowe oraz zbiory wydanych dowodów osobistych prowadzone w systemie kartotecznym w dniu wejścia w życie ustawy, mogą być nadal prowadzone w tym systemie, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2005r.

Art. 6.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2002 r., zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, o ile nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy.

Art. 7.

Numery ewidencyjne PESEL nadane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność.

Art. 8.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz.U. z 1984r. nr 32 poz. 174) znowelizowana ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz ustawy o działalności gospodarczej (Dz. U. nr 117 poz.733 ,z 1998r nr 113 poz. 716 i z 1999 Nr 108 poz.1227) nie zawiera regulacji:

- 1) definicji numeru ewidencyjnego PESEL oraz zasad jego nadania,
- 2) ustawowego usankcjonowania prowadzenia ewidencji ludności w systemach informatycznych (rejstry meldunkowe) oraz ewidencji wydanych dowodów osobistych,
- 3) ustawowego usankcjonowania istnienia Centralnego Banku Danych PESEL i wojewódzkich baz danych ewidencji ludności,
- 4) zakresu danych osobowych gromadzonych w zbiorach meldunkowych, ich ochrony i udostępnienia.

Problematyka ta była dotychczas częściowo regulowana w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1984r w sprawie wykonywania obowiązku meldunkowego i prowadzenia ewidencji ludności (Dz. U. nr 32 poz 176) a więc w akcie niższej rangi.

W rezultacie przygotowania założeń do zmiany ustawy o ewidencji ludności powstało pytanie, czy wprowadzenie nowych regulacji będzie możliwe pod rządami dotychczasowych przepisów prawnych, czy też wymagać będzie opracowania i przyjęcia zupełnie nowych aktów normatywnych, co niewątpliwie opóźniłoby znacznie wdrożenie nowych uregulowań prawnych. Dokonana w tym zakresie analiza prowadzi – w ocenie autorów projektu – do ostatecznego wniosku, iż istnieje realna możliwość wprowadzenia nowych regulacji prawnych w oparciu o aktualne przepisy ustawowe, tj. ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, bez konieczności uchwalenia nowej ustawy w tym przedmiocie.

Rozwiązanie takie pozwoli na pilne dostosowanie problematyki numeru PESEL do wymogów konstytucyjnych oraz zagwarantuje należyłą ochronę danych osobowych zawartych w rejestrach państwowych prowadzonych na podstawie omawianej ustawy

Oczywiście Rząd uznając konieczność zapewnienia nowoczesnych rozwiązań prawnych w omawianej materii podjął jednocześnie prace zmierzające do całościowego i docelowego jej uregulowania.

W przedkładanym projekcie znowelizowano art.11 art.15,art. 26, art. 46 art. 50 i art. 51 oraz wprowadzono trzy nowe rozdziały regulujące problematykę nadawania numeru ewidencyjnego, prowadzenia ewidencji ludności i udostępniania danych osobowych.

Propozycja zmiany art. 11 i 15 ust. 1 polega na określeniu danych zgłaszanych przy dopełnianiu obowiązku zameldowania się i wymeldowania.

Proponowana zmiana art. 26 ma na celu dostosowanie regulacji określonej w tym przepisie do nowej ustawy o cudzoziemcach i nowego wzoru karty stałego pobytu. Ponieważ karta stałego pobytu ma formę zafoliowanej karty, organ gminy nie może w niej dokonać adnotacji o zameldowaniu osoby na pobyt stały. Dlatego cudzoziemiec, aby dopełnić obowiązku zameldowania się na pobyt stały, przedstawia organowi gminy zezwolenie na

osiedlenie się wydane stosownie do przepisów ustawy o cudzoziemcach a następnie otrzymuje dokument w którym zamieszcza się adres zameldowania na pobyt stały.

Wprowadzenie nowego rozdziału 7a „Nadawanie numeru PESEL” określi co to jest numer PESEL, kto podlega obowiązkowi nadania numeru a kto może się o nadanie numeru ubiegać oraz kto ten numer nadaje. Ponadto wprowadzenie tych regulacji w znowelizowanej ustawie pozwoli na zamieszczanie numeru PESEL w dowodach osobistych (art. 6 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz ustawy o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 117 poz. 733 i z 1998 r Nr 113, poz. 716), bez konieczności uchwalania nowej ustawy w tym przedmiocie.

Natomiast wprowadzenie rozdziału 8a „Prowadzenie ewidencji ludności i ewidencji dowodów osobistych”, ureguje ustawowo materię uregulowaną dotychczas w aktach niższej rangi oraz określi jakie zbiory są prowadzone i na jakim szczeblu oraz jakie dane osobowe zawierają. Ustawowe usankcjonowanie zbioru PESEL umożliwi zarejestrowanie tego zbioru, w Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych

Wreszcie wprowadzenie rozdziału 8b „Udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, zbioru wydanych i utraconych dowodów osobistych i zbioru PESEL”, szczegółowo ureguje kwestie związane z ochroną i udostępnieniem danych osobowych tych zbiorów.

Następstwem wprowadzenia nowych regulacji będzie nowelizacja art. 46 ustawy w proponowanym brzmieniu, określająca właściwości organów prowadzących zbiory meldunkowe oraz art. 51 zawierający delegację dla właściwego ministra do spraw administracji publicznej do wydania rozporządzeń wykonawczych.

W art. 50 dodaje się ust. 3 w którym przesądza się, że wojewoda jest organem odwoławczym od decyzji administracyjnych przewidywanych w ustawie, wydawanych przez organy gminy. Proponowany zapis umożliwi wojewodzie jak i ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej wykonywanie prawidłowego nadzoru nad sprawami z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Analogiczne rozwiązania przewidziano także w ustawie z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U.Nr 36, poz. 180, z 1988 r. Nr 19, poz.132, z 1989 r. Nr 29, poz.154, 1990 r. Nr 34, poz.198, z 1995 r. Nr 83, poz.417, z 1998 r. Nr 117, poz.757 i z 1999 r. Nr 52, poz.532) oraz w ustawie z dnia z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz.U. z 1963 r. Nr 59, poz.328, z 1998 r. Nr 117, poz.757 i Nr 106, poz.668)

Dokumentacja związana z prowadzeniem w systemie kartotecznym zbiorów meldunkowych i zbiorów wydanych dowodów osobistych podlegać będzie przechowywaniu w trybie przepisów o archiwach.

Wprowadzenie do projektu ustawy regulacji prawnych dotyczących prowadzenia ewidencji ludności w formie zbiorów meldunkowych w gminach, nie spowoduje dodatkowych wydatków budżetowych związanych z wyposażeniem w sprzęt komputerowy tych miast i gmin, w których ewidencja ludności prowadzona jest jeszcze w systemie kartotecznym (750 miast i gmin), ponieważ wydatki te zostały już zaplanowane w budżecie w związku z wprowadzeniem nowego dowodu osobistego i koniecznością informatycznego

przetwarzania danych zawartych we wnioskach o jego wydanie. Tak więc sprzęt ten wykorzystywany będzie również do informatycznego przetwarzania danych zawartych w rejestrach meldunkowych.

Niewielkie wydatki budżetowe będą konieczne na zakup oprogramowania ewidencji ludności dla 750 gmin i miast oraz na wprowadzenie danych osobowych do rejestrów informatycznych w tych gminach, których koszt pokryje w całości wykonawca systemu personalizacji dowodów osobistych.

Utworzenie zbiorów informatycznych w nowych województwach (funkcjonujących obecnie w systemie rozproszonym), będzie dokonywane na bazie posiadanego sprzętu, a co za tym idzie nie spowoduje dodatkowych wydatków finansowych.

Powiększenie zakresu danych w zbiorze PESEL i utworzenie centralnego rejestru wydanych dowodów osobistych, nie spowoduje dodatkowych wydatków budżetowych, ponieważ wiąże się z koniecznością przebudowy zbioru PESEL w związku z wdrożeniem nowego dowodu osobistego.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**
Jacek Saryusz-Wolski

Sekr. Min. ISW: 1914 /2000/DHP-agg

Warszawa, 20/10 2000 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedstawionym projektem ustawy o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (pismo nr RM-10-147-00; Nowy Tekst), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiot regulowanej ustawy regulowany jest w prawie Unii Europejskiej następującymi aktami prawnymi:
 - Dyrektywa Rady 95/46/WE z 24 października 1995 roku w sprawie ochrony osób w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz o swobodnym obiegu tych danych (Dz. Urz. WE nr L 23.11.95).
 - Dyrektywa Rady 97/66/WE z 15 grudnia 1997 roku w sprawie przetwarzania danych osobowych oraz ochrony prywatności w sektorze telekomunikacyjnym (Dz. Urz. WE nr L 30.01.98).

- II. W artykule 12 Dyrektywy 95/46/WE przewidziano, że państwo członkowskie zagwarantuje każdemu podmiotowi, którego dane dotyczą, prawo uzyskania od administratora:
 - (a) bez przymusu, w rozsądnych odstępach czasu, bez zbytej zwłoki i nakładów:

- potwierdzenia, czy dane go dotyczące są przetwarzane i informacje co najmniej o celach przetwarzania, kategoriach przetwarzanych danych, odbiorcach i kategoriach odbiorców, którym ujawnia się dane;
 - przekazania mu w zrozumiałej formie danych poddawanych przetwarzaniu i wszelkich dostępnych informacji dotyczących ich źródła;
 - informacji o sposobach automatycznego przetwarzania danych go dotyczących przynajmniej w przypadku decyzji podejmowanych automatycznie, wspomnianych w art. 15 (1);
- (b) odpowiedniej korekty, usunięcia lub zablokowania danych, których przetwarzanie nie jest zgodne z postanowieniami niniejszej Dyrektywy, szczególnie w przypadku niekompletnych lub niedokładnych danych;
- (c) poinformowania osób trzecich, którym ujawnia się dane, o poprawkach, usunięciu lub zablokowaniu danych dokonanych na podstawie punktu (b), chyba że okaże się to niemożliwe lub będzie wymagało wysiłku nieproporcjonalnego do efektu.

III. Zgodnie z ust. 3 art. 13 Dyrektywy 95/46/WE, pod warunkiem zapewnienia odpowiednich, prawem przewidzianych, **środków zabezpieczających** przede wszystkim przed wykorzystaniem danych przy podejmowaniu środków lub decyzji dotyczących poszczególnych osób, w przypadkach nie stwarzających ryzyka naruszenia prawa do prywatności podmiotu, którego dane dotyczą, państwa członkowskie mogą za pomocą decyzji ustawodawczych ograniczyć prawa gwarantowane w artykule 12 Dyrektywy, jeśli dane są przetwarzane wyłącznie do celów badań naukowych lub są przechowywane w formie osobowej przez okres nie dłuższy niż okres czasu **niezbędny dla stworzenia statystyki**. Należy w tym miejscu przypomnieć, że jednym z głównych założeń dyrektywy jest zapewnienie **bezpieczeństwa danych osobowych przez cały okres ich przetwarzania** w celu realizacji prawa do ochrony prywatności, jako jednego z podstawowych praw człowieka (art. 1 Dyrektywy 95/46/WE). Kwestia statystyki państwowej obejmującej ewidencję ludności i dowody osobiste, z zastrzeżeniem uwag poczynionych poniżej, podlega zatem wyłączeniu spod art. 12 Dyrektywy 95/46/WE.

IV. Zgodnie z art. 13 ust. 2 Dyrektywy 95/46/WE administrator ma obowiązek zapewnić odpowiednie gwarancje bezpieczeństwa przetwarzanych w jego zbiorach danych osobowych. Warunek ten w świetle obowiązującego w Polsce rozporządzenia

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 roku w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 80, poz. 521), wydaje się być na gruncie projektu ustawy, spełniony.

- V. W świetle uwag poczynionych powyżej należy również stwierdzić, że niezgodne z prawem Unii Europejskiej będzie odstępstwo od założeń Dyrektywy 95/46/WE (por. wyżej punkt III) w sytuacji, gdy państwo członkowskie nie określiło w sposób jasny i wyczerpujący warunków bezpieczeństwa danych osobowych przetwarzanych w systemach informatycznych. Postulat jasności uregulowań z zakresu danych osobowych znalazł odzwierciedlenie w punkcie 22 preambuły Dyrektywy 95/46/WE, który przewiduje, że państwa członkowskie sformułują w wydawanych przez siebie przepisach **precyzyjne warunki**, w których przetwarzanie danych jest zgodne z prawem (...). W punkcie 23 preambuła mówi z kolei, iż państwa członkowskie są upoważnione zapewnić ochronę osób zarówno poprzez ogólne prawo o ochronie przetwarzania danych osobowych, jak i poprzez przepisy branżowe, na przykład dotyczące instytucji statystycznych. Projekt (przywołana tzw. ustawa branżowa) przewiduje w art. 51 ust. 1 taką ochronę.
- VI. Podsumowując należy stwierdzić, że Unia Europejska zostawia państwom członkowskim, pod warunkiem precyzyjności, swobodę regulacji ogólnej (ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych, Dz. U. Nr 133, poz. 885), zwracając jednocześnie uwagę na konieczność ustanowienia ochrony „tej samej jakości” w przepisach pośrednio związanych z przetwarzaniem danych osobowych. Do takich przepisów należy zaliczyć projektowaną ustawę o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych.
- VII. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Jednocześnie należy podkreślić, że Polska w swoim stanowisku negocjacyjnym zobowiązała się, że akceptuje i wdroży w całości *acquis communautaire* przedstawione przez stronę wspólnotową w obszarze „Statystyka” i nie będzie się domagała okresów przejściowych lub

derugacji w tym obszarze. Polska wdroży i będzie stosowała *acquis* w obszarze „Statystyka” przed 31 grudnia 2002 roku.

Z poważaniem,

SEKRETARZ
Komitetu Integracji Europejskiej

2 4 p. *[Signature]*
Jacek Saryusz-Wolski
Sekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Marek Biernacki
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 5 grudnia 2000 r.

Cena - 0.93 zł + 22% VAT

